

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo odbrane/obrane
Jedinica interne revizije

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство одбране
Јединица интерне ревизије

Broj; 15-16-1-2740-1/16
Sarajevo, 31.08.2016.godine

Integralni akcioni plan
za otklanjanje utvrđenih nedostataka u Izvještaju o finansijskoj reviziji
Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2015.godinu

Sarajevo, avgust 2016. godine

Odobrava:
MINISTRICA
Marina Pendeš

Integralni akcioni plan

za otklanjanje utvrđenih nedostataka u Izvještaju o finansijskoj reviziji
Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine za 2015. godinu

Uvodne napomene

Kancelarija za reviziju institucija BiH izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Ministarstva odbrane BiH i usklađenosti poslovanja sa važećom zakonskom regulativom za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2015. godine i isti dostavila Ministarstvu odbrane BiH.

Osnov za mišljenje s rezervom;

1. Popis sredstava, potraživanja i obaveza nije u cijelosti izvršen u skladu sa važećim propisima (tačka 7. Izvještaja);
2. Dio pokretne perspektivne imovine koji nije evidentiran u poslovne knjige Ministarstva, obzirom da proces procjene imovine još uvijek nije završen (tačka 7. Izvještaja).

Revizor je na osnovu gore navdenog dao „mišljenje s rezervom uz isticanje predmeta“ koje glasi:

Mišljenje sa rezervom

- Finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2015. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, osim za moguće efekte navedene u Osnovi za mišljenje sa rezervom,
- Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Ministarstva u toku 2015. godine bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i drugim propisima, osim za moguće efekte koji su navedeni u Osnovi za mišljenje sa rezervom.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na:

- slabosti kod realizacije novčanih i evidentiranja nenovčanih (naturalnih) donacija (tačka 9. Izvještaja);

- proces javnih nabavki, koji još uvijek nije efikasan i pouzdan, a vezano za efikasnost sistema provođenje procedura javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja);
- neriješeni status nepokretne i pokretne neperspektivne vojne imovine koja dodatno opterećuje budžet Ministarstva, čije rješavanje nije u njegovoj nadležnosti (tačka 7. Izvještaja).

Postupanje po ranijim preporukama

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2015. godinu, te uvidom u preduzete aktivnosti ministarstva, revizori su utvrdili sledeće:

- 1) Realizovane preporuke,
- 2) Preporuke čija je realizacija u toku i
- 3) Nerealizovane preporuke.

Iz revizorskog izvještaja za 2015.godinu može se konstatovati da preporuke čija je realizacija u toku i nerealizovane preporuke su obuhvaćene preporukama datih u izvještaju za revidiranu godinu, tako da će se dati obrazloženje kroz svaku pojedinačnu preporuku.

Preporuke koje je dao revizorski tim u Izvještaju o finansijskoj reviziji Ministarstva odbrane BiH za 2015.godinu su pojedinačno obuhvaćene kroz ovaj Integralni akcioni plan za otklanjanje utvrđenih nedostataka u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2015. godinu i to;

Sistem internih kontrola

Zapažanje	Preporuka
- Još uvijek neriješeno pitanje raspolaganja vojnom imovinom, - Neadekvatno finansijsko upravljanje sredstvima iz ranijih perioda - Još uvijek nedovoljno pouzdan i efikasan sistem javnih nabavki	Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, na svim nivoima uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Ministarstva.

Odgovor rukovodstva:

Odgovornost svih organizacionih cjelina. Preporuku treba se odnositi na sve. Sektor za FIB je samo jedan dio čitavog sistema.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Potrebno je tražiti obuku od strane predstavnika CHJ za sve rukovodioce organizacionih jedinica kako bi se ljudi obučili na koji način provoditi novi zakon, kako definirati rizike i poslovne procese unutar svog odsjeka, te na taj način krenuti sa unapređenjem i uspostavljanjem sistema internih kontrola na svim nivoima.

Nosilac:Sektor za finansije I budžet

Sarađuje; Sve organizacione jedinice

Rok: 30.09.2016.

Rukovođenje organizacija i ljudski resursi – *Finansijsko upravljanje i kontrola*

Zapažanje	Preporuka
Još nisu utvrđeni poslovni procesi i aktivnosti svakog procesa, te procijenjeni rizici za sve poslovne procese a naročito tekuće i kapitalne izdatke, imovinu, obaveze i potraživanja, popis i javne nabavke. Interna revizija je obavila reviziju sistema funkcionisanja finansijskog upravljanja i kontrole u Ministarstvu, sačinila izvještaj i dala određene preporuke i mjere s ciljem daljeg razvoja finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama, koje treba realizovati u narednom periodu.	Preporučujemo Ministarstvu da, u skladu sa propisima koji regulišu oblast finansijskog upravljanja i kontrole, nastavi aktivnosti na unapređenju ovog sistema i implementira proces upravljanja rizicima kako bi sistem finansijskog upravljanja i kontrole bio efikasan i zasnovan na COSO komponentama.

Odgovor rukovodstva:

Odgovornost svih organizacionih cjelina. Preporuku treba delegirati svima. Sektor za FIB je samo jedan dio čitavog sistema.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Sektor za FiB pokrenuo je donošenje Pravilnika kojim će interno regulisati finansijsko upravljanje i kontrolu, NACRT Pravilnika o uspostavljanju, provođenju i izvještavanju o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u MO i OS BiH koji je trenutno u fazi analiziranja sugestija na nacrt i trebao bi uskoro biti finaliziran i objavljen.

Nosilac: Sektor za finansije I budžet

Rok: 31.08.2016.g.

Pregled rashoda budžeta

Izdaci za nabavku materijala - *Hrana i prehrambeni materijal*

Zapažanje	Preporuka
U 2013. godini Ministarstvo je zaključilo okvirni sporazum za nabavku prehrambenih proizvoda (svježe voće i povrće) sa dobavljačem SPP „Ahmetašević Mirsada“ Lukavac. Uočeno je da se Ministarstvo prilikom sklapanja i realizacije navedenih ugovora nije pridržavalo osnovnih odredaba Okvirnog sporazuma u pogledu ugovorenih cijena. Iako tenderskom dokumentacijom na osnovu koje je zaključen Okvirni sporazum u 2013. godini nije bila predviđena odredba o promjenjivosti cijena, Ministarstvo je praktikovalo da imenuje Komisiju za određivanje kvartalnih cijena svježeg voća i povrća za realizaciju navedenih ugovora koja je utvrđivala kvartalne cijene koje su veće u odnosu na cijene iz osnovne ponude. Na osnovu tako utvrđenih cijena vršila se nabavka ugovorene robe. Ministarstvo je moglo dozvoliti promjenu cijena u	<i>Preporučujemo da se osigura kontinuirano praćenje realizacije sklopljenih ugovora i okvirnih sporazuma u pogledu</i>

ugovoru ali samo pod uslovom da su razlozi takve promjene unaprijed definisani tenderskom dokumentacijom, te da su bili poznati svim učesnicima postupka javne nabavke od samog početka.	<i>svih ugovorenih odredaba.</i>
--	---

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena.
Mjere za otklanjanje nedostataka
Uvođenjem programa LOGFIN vrši se preciznije i kompletno praćenje realizacije PN od planiranja logističkih potreba u odnosu na aktivnosti, pokretanja referata, ugovaranja do praćenja realizacije kroz narudžbenice. Obzirom da je navedeni program nedavno uveden, kroz njegovu primjenu se očekuje dalje poboljšanje praćenja realizacije.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: Stalan zadatak

Izdaci za upotrebu vozila

Zapažanje	Preporuka
Unatoč činjenici da je odlukom Vijeća ministara i samim internim aktom definisana obaveza sačinjavanja polugodišnjih i godišnjih izvještaja, Ministarstvo nije adekvatno sačinjavalo izvještaje, tačnije pregled o utrošku goriva koji se mjesečno sačinjava ne može se smatrati izvještajem o korištenju službenih vozila i korisnicima službenih vozila.	<i>Stoga, preporučujemo da se osigura sačinjavanje izvještaja sa analizom o upotrebi vozilima, a na osnovu pouzdane baze podataka o svakom vozilu, što bi u budućnosti moglo da budu osnova za pokretanje procedura znavljanja voznog parka.</i>

Odgovor rukovodstva:
Mjere su preduzete, pravi se i elektronska baza podataka za svako službeno m/v MO BiH
Mjere za otklanjanje nedostataka
Izrada analiza temeljem kojih ce se izraditi akcioni plan i efikasnija upotreba svakog pojedinog vozila te izrada unificiranog obrasca praćenja svakog pojedinog troška po vozilu
Nosilac: Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove
Rok: 31.08.2016.g.

Zapažanje	Preporuka
U ranijim izvještajima revizije Ministarstvu je sugerisano da se uspostavi odvojen sistem praćenja troškova za M1 vozila i ostala vozila, a u cilju tačnog i pouzdanog lociranja troškova po nosiocu, međutim Ministarstvo isto nije uspostavilo.	<i>Ponovo preporučujemo Ministarstvu da osigura knjigovodstveno praćenje održavanja motornih vozila za prijevoz putnika, koja osim sjedišta vozača imaju još najviše osam sjedišta (M1 vozila) i drugih vozila na motorni pogon (borbena i neborbena vozila, inžinjerske mašine, autobusi itd.).</i>

--	--

Odgovor rukovodstva:
Radi se na uspostavi knjigovodstvenog praćenja i održavanja službenih m/v MO BiH.
Mjere za otklanjanje nedostataka
U suradnji sa Sektorom za financije i proračun i ZS OS BiH izraditi dokument i proceduru koja će osigurati knjigovodstveno praćenje i održavanja m/v
Nosilac: Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove
Rok: 31.12.2016.godine

Izdaci za tekuće održavanje – Održavanje video nadzora i elektronskog sistema sigurnosti

Zapažanje	Preporuka
Veći dio ispostavljenih faktura od strane dobavljača u toku godine odnosi se na opremu, a ne na usluge opravke i rezervne dijelove pa je iste trebalo knjižiti na stalna sredstva. Ministarstvo je cjelokupne iznose faktura knjižilo na usluge održavanja opreme.	<i>Prilikom definisanja tenderske dokumentacije i specifikacija za usluge popravki i održavanja opreme osigurati da ista ne sadrži nove uređaje koji trebaju biti predmet posebnog postupka nabavke i knjiženi na stalna sredstva.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena s tim da su data ipak određena pojašnjenja vezano za istu
Mjere za otklanjanje nedostataka
Kompleksan sistem je održavanje video nadzora na lokacijama, video nadzor je sistem a pojedini dijelovi sistema su i kamere i ostali dijelovi tako da se ne može smatrati nabavka jedne kamere u sistemu kao nabavka sredstva već održavanje kompletnog sistema. Napominjemo da tehnologija i razvoj elektoničke opreme napreduje velikom brzinom tako da je opravak kamera starog tipa lošijeg kvaliteta skluplji od nabavke nove kamere ili dijela sistema. Stoga smatramo da je optimalno rješenje koje smo našli prilikom pravljenja referata i ugovora. Koristili smo iskustva MUP-a kantona Sarajevo i DGS BiH.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: Stalan zadatak

Ugovorene usluge – Usluge reprezentacije

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo se nije pridržavalo visine odobrenih sredstava za reprezentaciju propisane Pravilnikom Vijeća ministara BiH o korištenju sredstava za reprezentaciju tako da su ukupni troškovi reprezentacije prekoračeni za 43.549 KM.	<i>Preporučujemo Ministarstvu da sredstva za reprezentaciju koristi u visini odobrenoј Pravilnikom o korištenju sredstava za reprezentaciju Vijeća ministara BiH.</i>

Odgovor rukovodstva:

Sredstva za internu reprezentaciju se koriste u odobrenom iznosu i sva lica koja ista koriste pridržavaju se u skladu sa postojećim Pravilnikom.
Mjere za otklanjanje nedostataka
Sredstva za koja je odgovoran Odjel koriste se u skladu s pravilnikom. Ukoliko ostale OJ preko Odjeljenja prekoračuju iznos sredstava, potrebno je očitovanje OJ kako bi se poduzele mjere. Mjera koja se u ovome trenutku poduzima jeste da će Odjeljenje istražiti u kojim se to slučajevima dešava a da je Odjeljenje (kao izvršni organ) dužno da reagira i otkloni odnosno spriječi prekoračenje reprezentacije
Nosilac: Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove
Rok: 30.08.2016.godine

Novčana sredstva

Zapažanje	Preporuka
Pregledom blagajničkih izvještaja na bazi uzorka konstatovano je da se putem blagajne, pored putnih troškova i akontacija za službena putovanja, isplaćuju i putnička zdravstvena osiguranja, akontacije za izvanredne troškove, a u pojedinačnim slučajevima nabavke manje vrijednosti.	<i>Ponovo preporučujemo da se izvrši analiza isplata kroz blagajnu i preduzmu aktivnosti da se što je moguće veći broj transakcija odvija bezgotovinski i u skladu sa propisima o blagajničkom poslovanju.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka je realizovana
Mjere za otklanjanje nedostataka
1. Sektor za finansije i budžet predložio je izmjenu i dopunu SOP-a blagajničkog poslovanja čime se uspostavlja dodatna kontrola nad isplatom i pravdanjem troškova kroz blagajnu. Odluka o izmjeni Odluke o SOP broj: 12-16-2-1643/16 od 30.03.2016. godine. 2. Upućen je akt br 12-sl-3-570/16 od 27.07.2016. godine upozorenja nadležnim sektorima da moraju hitno pristupiti ugovaranju troškova putničkog zdravstvenog osiguranja koji na godišnjoj osnovi obuhvataju materijalno značaja
Nosilac: Sektor za finansije i budžet
Rok: Stalan zadatak

Realizacija izvršenog transfera iz 2010. godine (PMA)

Zapažanje	Preporuka
Zajednički štab OS BiH je, u koordinaciji sa Sektorom za nabavku i logistiku te Uredom za saradnju sa odbranom Ambasade SAD u Sarajevu, 17.12.2015. godine, dostavio novi prijedlog realizacije preostalih sredstava od datog avansa- transfera. Predložena je nabavka 10 vozila HMMW (Hameri), nabavka rezervnih dijelova za vozila te obuka za održavanje, koja bi se finansirala iz preostalih sredstava 457.968 USD te 1 milion USD koja će Vlada SAD donirati iz FMF programa.	<i>Ponovno preporučujemo Ministarstvu preduzimanje daljih aktivnosti koje će rezultirati rješavanjem nastalih potraživanja za date avanse.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena.
Mjere za otklanjanje nedostataka
Zahtjevom za nabavku (Letter of Request) broj:11-03-31-351/16. od 21.01.2016. godine izvršena je narudžba vozila Hammer putem FMS programa za neiskorištena sredstva u iznosu od 457.968,41 USD. Na osnovu ovih zahtjeva potpisan je Ugovor ili pismo ponude i prihvatanja (Letter of Offer and Acceptance) 14.04.2016. godine. Isporuka naručenih vozila se očekuje u toku 2017. godine.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: 31.06.2017.godine

Ostala potraživanja (400.550 KM)

Zapažanje	Preporuka
Potraživanja za štete od osiguravajućih društava (-2.328 KM), potraživanja za refundaciju naknada za bolovanje (-95.757 KM). Ova potraživanja imaju negativan saldo što nije u skladu sa računovodstvenim pravilima i načelima. Na ovaj način postoji i neobjektivan prikaz ukupnih potraživanja jer potraživanja koja imaju negativan saldo umanjuju ukupna potraživanja tako da su ukupna potraživanja prikazana u manjem iznosu za 98.085 KM.	<i>Prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u GK potrebno je obezbijediti potpuno poštivanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i odražavala stvarno stanje</i>

Odgovor rukovodstva:
U toku realizacija
Mjere za otklanjanje nedostataka
Sektor za finansije i budžet je zauzeo proaktivan stav prema ažuriranju pravovremenog podnošenja zahtjeva za refundacije bolovanja prema fondovima i zavodima, čime će se uspostaviti pravilno evidentiranje poslovnih promjena i pokretanje tužbi u saradnji sa Odjeljenjem za opšte i zajedničke poslove, a preko Pravobranitelja BiH za naplatu potraživanja iz prethodnih godina.
Nosilac: Sektor za finansije i trezor
Rok: Stalan zadatak

Zapažanje	Preporuka
Dio isknjiženja imovine u iznosu od 469.952 KM, koje se odnosi na softvere otpisane u cijelosti, izvršeno je na osnovu dopisa pomoćnika ministra i prikupljene dokumentacije (sudska nagodba, potvrda o vrijednosti programskih licenci, isl.). Mišljenja smo, i dalje, da je bilo potrebno sačiniti rješenje sa odobrenjem ovlaštenih lica, koje bi detaljno obrazlagalo navedeno knjiženje.	<i>Mišljenja smo da je potrebno osigurati da se sve značajnije knjigovodstvene promjene na imovini vrše na osnovu odluka ili odobrenja ovlaštenih lica sa odgovarajućim obrazloženjem.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka je realizovana
Mjere za otklanjanje nedostataka
Sve knjigovodstvene promjene uknjiženja i isknjiženja imovine vrše se na osnovu Odluka ministra odbrane. Revizija je dala ovu preporuku na osnovu jednog izolovanog slučaja isknjiženja softverskih licenci na osnovu presude za koju nije napravljena odluka ministra. Dolaskom stručnog osoblja na dotada nepopunjena radna mjesta u odsjeku za MFP polovinom 2015. godine uvedene su dodatne kontrole i nepravilnosti u tom s
Nosilac: Sektor za finansije i budžet
Rok: Stalan zadatak

Kratkoročne tekuće obaveze - Konfirmacije salda

Zapažanje	Preporuka
Značajnije razlike se i dalje uglavnom odnose na neusaglašene obaveze prema elektrodistributivnim preduzećima i Telecom operaterima, JKP Vodovod i kanalizacija, a koje se odnose na dugovanja iz ranijeg perioda (dugovanja do 2016. godine) bivših entitetskih ministarstava odbrane, obračunate zatezne kamate koje nisu evidentirane i dr.	<i>Ponovo preporučujemo Ministarstvu da periodično usaglašava stanja dugovanja sa dobavljačima, naročito sa značajnijim dobavljačima. Za neusaglašene obaveze sa dobavljačima iz ranijeg perioda (elektrodistribucionim preduzećima, telekomom i dr.), ponovo preporučujemo da se u saradnji sa ovim dobavljačima, utvrdi da li i u kojem iznosu tačno predstavljaju obaveze Ministarstva te preduzmu dalje aktivnosti u cilju konačnog uređenja stanja po ovom pitanju.</i>

Odgovor rukovodstva:
U toku realizacija
Mjere za otklanjanje nedostataka
Oformit će se stručni tim koji će pripremiti svu dokumentaciju prethodnih godina i ugovoriti sastanak sa menadžmentom elektrodistribucija RS i HZ kako bi usaglasili stvarno stanje obaveza. Godinama se prenose stanja zbog nedefinisanih početnih stanja i odbijanja plaćanja kamata od strane Sektora za logistiku. Budući da za neke lokacije nije napravljena potrebna dokumentacija o primopredaji nemoguće je utvrditi početna stanja i stvarne obaveze.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: 30.09.2016.god.

Popis sredstava, potraživanja i obaveza

Zapažanje	Preporuka
Popis stalnih sredstva nije	<i>Preporučujemo Ministarstvu, da što prije preduzme aktivnosti na rješavanju konstatovanih slabosti te u potpunosti realizuje</i>

proveden u roku koji je definisan Odlukom o provođenju popisa (22.01.2016.g.). Prema izvještajima Centralne popisne komisije i Komisije za stalna sredstva navedeno je više problema koji su otežavali efikasno provođenje popisa i njegovo provođenje u utvrđenom roku. Naime, konstatacije popisne komisije su slične ili iste kao i prethodnih godina.	<i>aktivnosti koje su navedene u Odluci o prihvatanju rezultata inventarisanja u Ministarstvu odbrane i Oružanim snagama BiH.</i> <i>Za efikasno i efektivno provođenje svih popisnih aktivnosti prije svega potrebno je ažurno knjigovodstvo i kvalitetne pripremne aktivnosti, te efikasno upravljanje materijalnim sredstvima te u tom kontekstu preporučujemo preduzimanje aktivnosti na daljem unapređenju procesa blagovremenog evidentiranja transakcija u poslovnim knjigama Ministarstva.</i> <i>Također preporučujemo da se u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH unaprijedi funkcionisanje modula stalnih sredstava i zaliha, kako bi se u budućem periodu izbjegli tehnički problemi i osiguralo efikasno provođenje ovog procesa.</i> <i>Kod sačinjavanja elaborata o popisu, potrebno je jasno iskazati sveukupno knjigovodstveno stanje i stanje utvrđeno popisom sa konstatovanim viškovima i manjkovima navodeći finansijske vrijednosti, te pravovremeno izvršiti odgovarajuća knjiženja u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.</i>
--	---

Odgovor rukovodstva:
U toku realizacija
Mjere za otklanjanje nedostataka
1. U cilju rješavanja konstatovanih slabosti, te potpune realizacije inventarisanja, Sektor za finansije i budžet predložio je vanrednu inventuru na lokaciji MO BiH na dan 31.08.2016. godine, te je donesena Odluka o provođenju iste broj: 12-16-4-3161/16 od 20.07.2016. godine, čime se očekuje sravnjenje i iskazivanje stvarnog stanja sredstava u zgradi MO BiH. 2. Problem oko uništenja već rashodovane imovine nadležnost je sektora za logistiku. Potrebno je ažurirati listu sredstava rashodovanih u ranijem periodu i predložiti konačno uništenje ili prodaju istih (otpada), te maknuti ih iz skladišta OS BiH.
Nosilac: Sektor za finansije i budžet
Rok: Stalan zadatak

Status nepokretne i pokretne vojne imovine bivših ministarstva odbrane Republike Srpske i Federacije BiH – Nepokretna neperspektivna vojna imovina

Zapažanje	Preporuka
Po prezentiranim podacima, trenutačno su na korištenju kod Oružanih snaga BiH 27 neperspektivnih lokacija, od kojih je 14 spremno za predaju vladama entiteta.	<i>Preporučuje se nadležnim institucijama da se proces predaje neperspektivnih lokacija nepokretne vojne imovine izvrši u što skorijem roku.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena

Mjere za otklanjanje nedostataka

MO BiH je nekoliko puta upućivalo obavještenje vladama entiteta da je spremno da odmah preda 14 od ukupno 27 lokacija koje su sada u posjedu MO. Vlade entiteta se rukovode principom da kada pronađu krajnjeg korisnika - lokalnu zajednicu ili pravno lice onda preuzimaju lokaciju kako ne bi u međuvremenu bili izloženi troškovima čuvanja i održavanja objekata. Proces predaje neperspektivnih lokacija teče veoma sporo a predaja ne zavisi samo od MO BiH.

Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku

Rok: Stalan zadatak

Pokretna perspektivna imovina

Zapažanje	Preporuka
Odgovornost za procjenu materijalnih sredstava je na Ministarstvu i revizija se nije upuštala u pojedinačne procjene vrijednosti istih. Pored toga, a uzimajući u obzir obimnost i složenost postupka procjene i uknjižavanja vrijednosti ove imovine, sugerise se da se kontinuirano vrši analiza i praćenje ovog procesa u cilju stvaranja realne slike koliko je završeno procjene i uknjižavanja imovine, da bi se na vrijeme locirali problemi u sistemu rada, preduzeli određeni koraci i isti otklonili, a kako bi se postupak mogao izvršiti na odgovarajući način.	<i>Ponovo preporučujemo da Ministarstvo, u cilju realnog iskazivanja bilansnih pozicija, ubrza aktivnosti na procjeni i uknjižavanju pokretne perspektivne vojne i ostale imovine u poslovne knjige Ministarstva.</i>

Odgovor rukovodstva:

Realizacija u toku

Mjere za otklanjanje nedostataka

Rok za završetak ovih aktivnosti komisije za procjenu produžen je na 30.09.2016. Odluka o izmjeni odluke o formiranju komisije za procjenu vrijednosti stalnih sredstava, sitnog inventara i zliha u sistemu odbrane broj: 12-16-4-3665-3/15 od 01.08.2016. godine

Nosilac: Sektor za finansije i trezor

Rok: 30.09.2016.godine

Sistem javnih nabavki

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo je vrijednosti nabavke određivalo na godišnjem nivou, a ne za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma kako je definisano članom 5. stav (2) pod e) Zakona o javnim nabavkama. Prema tome Ministarstvo je i dalje nastavilo da procjenjuje vrijednost nabavke i potrebne količine na godišnjem nivou, iako namjerava zaključiti okvirni sporazum na period od više godina, i na osnovu tako sastavljene specifikacije vrši evaluaciju i bira najpovoljniju ponudu. Vrijednost na koju Ministarstvo zaključuje okvirni sporazum	<i>Prilikom utvrđivanju vrijednosti okvirnog sporazuma u planu nabavki uzeti u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog</i>

određuje se tako što se ponuđena i izabrana vrijednost na godišnjem nivou množi sa godinama trajanja okvirnog sporazuma.	<i>sporazuma u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.</i>
--	--

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena
Mjere za otklanjanje nedostataka
Ministarstvo odbrane BiH radi u skladu sa preporukom i uzeće u obzir istu u procesu izrade Plana nabavki za 2017. godinu i naredne godine prilikom izrade tenderske dokumentacije.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: Stalni zadatak

Zapažanje	Preporuka
Prema prezentovanim podacima Ministarstva, od ukupno 35.617.908 KM planiranih sredstava za javne nabavke u 2015. godini, ugovoreno je 18.035.904 KM. Razlika se odnosi na proceduru vezanu za remont dva helikoptera u vrijednosti 7.480.000 KM, koja nije okončana, a koja su prenesena u višegodišnja kapitalna ulaganja, zatim na razliku između procijenjene i ponuđene odnosno ugovorene vrijednosti po postupcima javnih nabavki koja iznosi 3.311.748 KM. Ukupna vrijednost poništenih postupaka iznosi 4.306.653 KM dok se vrijednost od 1.383.602 KM odnosi na referate čije pokretanje nije odobreno.	<i>Preporučujemo Ministarstvu da u cilju uspostave efikasnog sistema javnih nabavki dodatno unaprijedi sve faze u postupcima a posebno fazu planiranja. Ključni rizici u fazi planiranja uključuju neadekvatno pripremljen plan javnih nabavki bez prethodno pripremljene analize bazirane na ispitivanju tržišnih uslova, pogrešnu i nepotrebnu investiciju, procijenjene potrebne količine roba, ugovaranje nepotrebnih količina i sl. Stoga su u fazi planiranja nabavki odgovorne osobe u Ministarstvu dužne utvrditi stvarne potrebe i realno procijeniti vrijednosti nabavki za svaki predmet nabavke te nabavku roba, usluga i radova uskladiti s finansijskim sredstvima osiguranim u budžetu. U cilju efikasnosti samog procesa javnih nabavki, neophodno je uspostaviti bolje, brže i efikasnije kolanje/protok dokumentacije vezane za javne nabavke kao i jasnije određenje tehničkih karakteristika i specifikacija.</i>

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena
Mjere za otklanjanje nedostataka
Sektor za NiL je preduzeo značajne mjere na analizi sistema JN u MO i OS BiH i unapređenju procesa planiranja, ugovaranja i realizacije ugovora. Dosljednom primjenom Uputstva za planiranje logističkih potreba i Instrukcije za realizaciju ugovora za nabavke roba, usluga i radova unaprijediće se interna kontrola i osigurati efikasnost sistema JN. Uvođenjem programa LOGFIN vrši se preciznije i kompletno praćenje realizacije PN od planiranja logističkih potreba u odnosu na aktivnosti, pokretanja referata, ugovaranja do praćenja realizacije kroz narudžbenice. Obzirom da je navedeni program nedavno uveden, kroz njegovu primjenu se očekuje dalje poboljšanje praćenja realizacije.

Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: Stalni zadatak

Zapažanje	Preporuka
Izabrani ponuđač Dom invest d.o.o. Orašje (58.973 KM) nije dostavio uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca kako je to propisano u članu 7.1.3. tenderske dokumentacije, nego potvrdu općinskog suda da odgovorna osoba društva nije kazneno gonjena, te da u posljednjih 5 godina počinila prekršaj iz oblasti ekonomskog poslovanja. S obzirom da ponuđač nije dostavio dokumentaciju koja je tražena tenderskom dokumentaciju ponuda je trebala biti odbačena, a ugovor dodijeljen sljedećem rangiranom ponuđaču.	<i>Preporučujemo Ministarstvu da evaluaciju ponuda u svim slučajevima vrši u skladu sa zahtjevima traženim tenderskom dokumentacijom jer su to pravila koja je utvrdio ugovorni organ i isti ih je obavezan primijeniti na sve ponuđače na identičan način.</i> <i>Kako bi se izbjegle dugotrajne procedure i otklonile slabosti u sistemu javnih nabavki potrebno je da zaposleni koji sudjeluju u izradi i pregledu stručne dokumentacije kao i druge osobe koje imaju utjecaja na odlučivanje u vezi s pojedinim predmetom nabavke i sudjeluju u pojedinim radnjama u postupku (stručni pregled i evaluacija ponuda i sl.) na kraju svake godine urade izvještaje u kojima bi se naveli problemi sa kojima se susreću u obavljanju svojih poslova, potencijalni rizici koji bi se mogli javiti kao i ponuđena rješenja. Ministarstvo bi trebalo detaljno analizirati ove izvještaje, identifikovati probleme i rizike te ponuditi moguće prijedloge za osiguranje racionalnog upravljanja javnim sredstvima i efikasnog sistema javnih nabavki.</i>

Odgovor rukovodstva:

Preporuka prihvaćena

Mjere za otklanjanje nedostataka

Sektor za nabavku i logistiku nije uočio propuste komisije za izbor najpovoljnijeg ponuđača. Ponuđač nije dostavio u potpunosti dokumentaciju koja je tražena u tenderskoj dokumentaciji. Sektor za nabavku i logistiku preduzeće mjere da u narednom periodu ne dođe do sličnih propusta.

Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku

Rok: Stalan zadatak

Zapažanje	Preporuka
Odlukom Vijeća ministara BiH o višegodišnjem projektu remonta helikoptera za period 2013. - 2014. godina Ministarstvu je odobreno 7.480.000 KM za remont 4 helikoptera. Kako Ministarstvo nije uspjelo provesti	<i>Imajući u vidu da se radi o značajnom projektu i sa aspekta funkcije Oružanih snaga i sa finansijskog aspekta, te iako je riječ o zaista specifičnom i kompleksnom predmetu nabavke, neophodno je blagovremeno provesti sve pripremne radnje u vezi sa</i>

postupak izbora dobavljača u 2014. godini, na zahtjev Ministarstva, Vijeće ministara BiH je 02.06.2015.godine donijelo Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o višegodišnjem projektu remonta helikoptera za period 2013-2014. godina ¹ kojom je period realizacije projekta produžen do kraja 2015. godine te brisan broj helikoptera koji se treba remontovati.	<i>tehničkim specifikacijama i ispitivanjem tržišta prije samog podnošenja referata i donošenja odluke o pokretanju postupka nabavke. Također je, s obzirom na dosadašnja iskustva i propuste, potrebno dodatno unaprijediti ovaj proces kako bi se prije samog zaključivanja ugovora, a kasnije i realizacije ugovora izbjegli eventualni problemi, nejasnoće i zloupotrebe.</i>
---	---

Odgovor rukovodstva:
Preporuka prihvaćena
Mjere za otklanjanje nedostataka
Pokrenut je projekat višegodišnjeg remonta helikoptera u skladu sa rokovima iz Operativnog plana za unapređenje sistema javnih nabavki, formirana je stručna komisija koja je izradila tendersku dokumentaciju a obavještenje o nabavci je objavljeno 03.08.2016. godine.
Nosilac: Sektor za nabavku i logistiku
Rok: 31.12.2017.godine

Ostalo - Potrncijalne obaveze

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo je sačinilo tabelarni pregled sporova pokrenutih u 2015. Prema navedenom pregledu broj sporova je značajno smanjen u odnosu na prethodnu godinu. Također, vrijednost sporova su niže te ukupna vrijednost sporova za 2015. godinu iznosi 465.657 KM. Najveći broj sporova u navednoj tabeli ima za osnov potraživanja iz radnog odnosa.	<i>Rješavanje sporova visokih vrijednosti treba da bude jedan od prioriteta rukovodstva Ministarstva. Pored toga, potrebno je preduzeti sve mjere kako bi interne komunikacije u pogledu pravovremenog postupanja u parničnim i drugim sudskim postupcima bile skraćene čime bi se omogućio što efikasniji i brži protok informacija i akata.</i>

Odgovor rukovodstva:
U više navrata smo informisali rukovodstvo o problemima u komunikaciji sa organizacijskim jedinicama u obezbijedenju dokaza a posebno o protoku pošte zbog čega imamo problema sa rokovima koji su u ovim slučajevima vrlo bitni. Odjeljenje u kontinuitetu i u zadatim rokovima preduzima sve radnje koje su potrebne u sudskim postupcima.
Mjere za otklanjanje nedostataka
Preporuka se treba ukloniti jer za istu ne može se uvesti mjera zbog objektivnih ograničenja i rješavanje sporova visokih vrijednosti. Sporovi imaju svoju dinamiku na

koju je nemoguće utjecati. Izraditi internu proceduru samo za postupanje s aktima koji su vezani za parnički postupak kako bi se povećala interna komunikacija.

Nosilac: Odjeljenje za opšte i zajedničke poslove

Rok: 31.08.2016.godine

Donacije

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo je u 2015. godini raspolagalo novčanim sredstvima koja potiču iz donacija u ukupnom iznosu od 2.275.275 KM. Procesom revizije utvrđeno je da Ministarstvo već duži period nema proaktivan stav po pitanju realizacije projekata i korištenju doniranih novčanih sredstava. Sredstva su, u 2015. godini, realizirana samo u dva projekta u ukupnoj vrijednosti od 171.685 KM. Ukupno neutrošena namjenska sredstva iz donacija (2.103.591 KM) su prenesena u 2016. god.	<i>Skrećemo pažnju Ministarstvu da zauzme proaktivan stav vezano za realizaciju donatorskih sredstava, te da se pri planiranju finansiranja određenih aktivnosti iz budžeta, vodi računa o mogućnosti korištenja raspoloživih donatorskih sredstava.</i>

Odgovor rukovodstva:

Nije nadležnost SFiB. Preporuku delegirati nosiocu projekta za šta su namijenjena novčana sredstva.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Potrebno je da nosioc projekta doniranih sredstava napravi plan i realizira isti.

Nosilac: Sektor za finansije i budžet

Rok: Stalan zadatak

Zapažanje	Preporuka
Kod stavljanja naturalnih donacija u funkciju (sa naglaskom na stalna sredstva), uočeno je da se ne aktiviraju sa datumom prijema fakture ili datumom ulaza istih u materijalno knjigovodstvo, već se ista evidentiraju nakon što se donese Odluka o povećanju vrijednosti sredstava sa pratećom dokumentacijom. Kako nam je prezentirano, Ministarstvo je preduzimalo aktivnosti na izradi Standardne operativne procedure za prijem doniranih MS-a za potrebe MO i OS BiH, čime bi se unaprijedile radnje i postupci kada je u pitanju ova oblast. Navedene aktivnosti još uvijek traju.	<i>Ponovo sugerišemo Ministarstvu da posveti više pažnje načelu ažurnosti u provođenju i evidentiranju poslovnih promjena nakon prijema naturalnih donacija sa naglaskom na stalna sredstva te da unaprijedi postupak evidentiranja istih u poslovne knjige Ministarstva.</i>

Odgovor rukovodstva:

Nadležan sektor za nabavku i logistiku i ZŠ OS BiH. SFiB krajnji u lancu realizacije.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Donesena je Instrukcija o pravilima i postupcima u realizaciji, prijemu i materijno-finansijskom knjiženju doniranih mts u MO i OS BiH broj: 11-02-3-2718/16 od 17.06.2016. godine

Nosilac: Sektor za finansije i budžet

Rok: Stalan zadatak

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo je preduzimalo određene aktivnosti po ovom pitanju (slanje zahtijeva za povrat upućeni Upravi za indirektno oporezivanje), međutim do sada kako je prezentirano isti nisu bili riješeni u korist Ministarstva.	<i>Preporučujemo Ministarstvu da zauzme proaktivan stav po pitanju povrata PDV-a i u saradnji sa Upravom za indirektno oporezivanje BiH pronađe model efikasnijeg povrata PDV-a za izvršene uplate.</i>

Odgovor rukovodstva:

U toku realizacija

Mjere za otklanjanje nedostataka

Formirana je radna grupa za rješavanje ovog problema.

Održan je sastanak sa predstavnicima UIO, akt Informacija br. 12-sl-1-50/16 od 04.08.2016. godine, Zapisnik br. 11-sl-1-1-201/16 od 29.07.2016. godine

Nosilac: Sektor za finansije i trezor

Rok: Stalan zadatak

IT revizija

Zapažanje	Preporuka
Ugovor za nabavku novog sistema plaća i personala je zaključen u 2013. godini. U procesu implementacije došlo je do neusaglašenosti zahtjeva i smjernica kojima se dobavljaču pojašnjava šta to stvarno treba da implementira po ovom ugovoru što je imalo za posljedicu prolongiranje projektnih rokova. Dokument kojim se definišu obaveze dobavljača je usaglašen i potpisan polovinom juna 2015. godine čime je prihvaćen i definisan opseg posla.	<i>Kako bi sistem za kontrolu i evidenciju plaća bio sigurniji i funkcionalniji preporučujemo da se nastavi proces pravljenja rezervnih kopija podataka, u skladu sa donesenim procedurama za pravljenje rezervnih kopija podataka te da se i dalje vrši kreiranje i čuvanje istih. Pored toga, potrebno je vršiti i periodično testiranje rezervnih kopija podataka.</i> <i>Unaprijediti proces upravljanja i koordinacije projektima te pravovremeno preduzimati aktivnosti, kako ne bi dolazilo do velikih kašnjenja u njihovoj realizaciji. Omogućiti implementaciju funkcionalnog sistema u periodu važenja Aneksa ugovora. Razmotriti paralelan rad sistema (starog i novog) i testiranje podataka na paralelnim platformama prije puštanja novog sistema u produkciju.</i>

Odgovor rukovodstva:

U toku realizacija

Mjere za otklanjanje nedostataka

Proces pravljenja rezervnih kopija je stalan zadatak i isti se obavlja dnevno, sedmično i mjesečno. Testiranje se vrši kvartalno.

U toku je priprema sistema (migracija podataka iz starog u novi sistem) kako bi se stvorile pretpostavke za paralelan rad na oba sistema.

Potpisan je aneks 2 ugovora broj 04-16-13-7747-39/12 od 20.08.2015. kojim je regulisan novi dinamički plan aktivnosti i novi rok važenja informatičke podrške (postavka softvera u TEST okruženje; Edukacija; Postavka softvera u PROD okruženje i Post produkciona podrška)

Nosilac: Sektor za finansije i budžet

Rok: 31.12.2016.godine

Zapažanje	Preporuka
Projektnim planom je predviđeno da se poveže 31 lokacija, od čega su preostale dvije nepovezane lokacije. Pored ove dvije lokacije trenutno se plaća zakup još tri voda. Zakupi iznajmljenih vodova se fakturišu prema starim ugovorima sa telekom operaterima, a u sklopu zakupa vodova se još uvijek plaćaju i zakupi modema. Revizijom kontne pozicije 613624 Zakup vodova i digitalnih kanala) uočeno je da se na ovoj poziciji evidentiraju i druge usluge (troškovi interneta i telefonski računi) koje ne pripadaju ovom kontu. Pored toga, uočeno je da se svi zakupi vodova ne evidentiraju na ovoj poziciji, kao i da se zbog sporosti u procesu odobravanja plaćanja bespotrebno kumuliraju dodatni troškovi plaćanja kamata. Uvezivanjem preostalih lokacija u SDH mrežu bi uspostavili kvalitetniju mrežnu infrastrukturu, a istovremeno smanjili troškove zakupa spojnih puteva.	<i>Potrebno je, u skladu sa tehničkim mogućnostima i preostalih pet lokacija uvezati putem SDH mreže te tako implementirati kompletnu i funkcionalnu mrežu za prijenos podataka i glasa za potrebe Ministarstva. Potrebno je uraditi analizu mogućnosti smanjenja troškova za ove usluge (npr. ne plaćati dalji zakup modema, zakupiti povoljnije vodove) i, u skladu sa mogućnostima, isto realizovati kroz procedure javnih nabavki. Usluge treba evidentirati na odgovarajuća konta. Unaprijediti interni sistem odobravanja plaćanja za sve ugovorene usluge kako bi se eliminisali bespotrebni troškovi kamata.</i> <i>Razmotriti potrebe i omogućiti povezivanje novih lokacija koje nisu obuhvaćene projektnim planom u cilju uspostavljanja kvalitetnijeg informacionog sistema (unapređenje logističkog informacionog sistema, omogućavanje VoIP sistema i sl.).</i>

Odgovor rukovodstva:

Aktom broj: 09-03-21-2639-1/16 od 29.06.2016.godine. BH telecomu upućen je zahtjev za objavu međumjesnog telekomunikacijskog voda za Dom OS BiH sa danom 01.08.2016.godine.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Odjavom navedenog spojnog puta od 01.08 2016.godine ostvarila se ušteda u vrijednosti od 1.521KM u odnosu na planirana budžetska sredstva za zakup spojnih puteva. Sektor K4 će u saradnji sa IDDEEA-om raditi na rješavanju tehničkih problema kako bi se stvorili uslovi za spajanje na SDH mrežu preostalih lokacija MO i OS BiH.

Nosilac: K-4

Rok: 31.12.2016.godine

Zapažanje	Preporuka
Ministarstvo odbrane BiH je počelo koristiti Modul za praćenje zaliha. U modulu postoji oko 20 izvještaja od kojih se trenutno koriste četiri. Ni jedan od pomenutih izvještaja koji se koriste ne može prikazati finansijsku vrijednost zaliha. Također, u novom modulu još uvijek nisu implementirana neka polja koja su propisana Uputstvom o knjigovodstvu i evidenciji ministarstva odbrane i oružanim snagama BiH.	<i>Mišljenja smo da je potrebno okončati neophodne aktivnosti i sve zalihe objediniti u novom modulu. Budući da je preslikavanje stanja zaliha u skladištima u modul dosta neažurno potrebno je iznaći način da se isto učini što ažurnijim, a u cilju što efikasnijeg praćenja i upravljanja zalihama. Kako modul još uvijek ima nedostataka i usavršava se, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH potrebno je provoditi konsultacije u cilju poboljšanja modula te ako se ukaže potreba organizovati i obuku korisnika kako bi se mogućnosti modula iskoristile u punom kapacitetu. Također smatramo potrebnim analizirati zalihe sa aspekta realne potrebe Ministarstva i rješavanja eventualno nepotrebnih zaliha koje opterećuju Ministarstvo.</i>

Odgovor rukovodstva:

U toku realizacija

Mjere za otklanjanje nedostataka

U cilju unapređenja sistema u toku je realizacija prema dinamičkom planu aktivnosti uspostave informacione mreže potrebne za računovodstveni sistem "ORACLE" čime bi se sve lokacije uvezale na trezorski sistem i uspostavila ažurna evidencija kretanja zaliha. (Odluka MO BiH broj: 12-16-4-2700/16 od 14.06.2016. godine, dinamički plan akt ZŠ OS BiH 16-11-16-4-1510-5/16 od 02.08.2016. godine)

Nosilac: Sektor za finansije i budžet

Rok: 31.12.2016.godine

Zapažanje	Preporuka
Procedure nabavki planirane kroz restrukturiranje od strane sektora K4 inicirane su u oktobru. Sektor K4 se obraćao administraciji Ministarstva tražeći status iniciranih referata javnih nabavki, ali i pored toga iste u 2015. godini nisu pokrenute, te tako nisu realizovana sredstva odobrena kroz restrukturiranje budžeta za potrebe Sektora K4.	<i>Kreirati i usvojiti dugoročni plan završavanja računarske opreme i tako omogućiti efikasniju i ekonomičniju nabavku u ovom segmentu. Unaprijediti proces upravljanja i koordinacije procesima javnih nabavki te pravovremeno preduzimati aktivnosti kako bi se iste realizovale u predviđenim rokovima.</i>

Odgovor rukovodstva:

U toku je izrada baze podataka informatičke opreme i sistema koji se koriste u MO BiH.

Mjere za otklanjanje nedostataka

Sektor K4 UI radi i koristi pregled Kapitalnih ulaganja po godinama koji je glavni dokument za planiranje i nabavku računarske opreme. Izvršeno je sagledavanje stanja opreme i sistema u MO BH, te da na osnovu DOB-a vrši nabavka.

Nosilac: K-4

Rok:31.12.2016.godine